

Spelend leren aan de hand van de actualiteit

Sil op school biedt handvatten voor het stimuleren van de ontwikkeling

Het is juni 2014. We nemen een kijkje op een basisschool bij de kleuters en zien rode wangen en blijde gezichten. De kinderen van groep 1 en 2 zijn druk bezig. Een hoek van de klas wordt namelijk omgebouwd tot een heus zeeaquarium. Er worden vissen, koraal en andere zeedieren gemaakt voor in het aquarium, maar ook spulletjes om in de bijbehorende souvenirwinkel te verkopen. Er komt een ingang en een kassa, geld en vissenvoer. En er worden entreekaartjes ontworpen voor de ouders, die een echte rondleiding zullen krijgen.

Toen de kinderen met dit nieuwe thema begonnen heeft de juf verteld over koraal, en over de

actie 'Red het koraal' van het Wereld Natuur Fonds. En nu wordt de klas een aquarium met een winkeltje erbij, waar de kinderen spelen en van alles ontdekken. Over koraal en de zee, maar ondertussen ook over hoeveelheden en inhouden, en wat 'zeeaquarium' eigenlijk betekent. Aan de basis van al deze activiteiten staat het nieuwe kleuterprogramma Sil op school.

Spelend ontwikkelen

Als leerkracht moet je inspelen op hoe kinderen leren. Jonge kinderen ontwikkelen zich spelend: al spelend leren zij de wereld kennen. Tijdens betekenisvolle spelactiviteiten breng je de wereld van

buiten naar binnen, waardoor kinderen hun kennis over de wereld en hun handelingsmogelijkheden uitbreiden. Als leerkracht sluit je aan bij dit spel en kun je het spel verrijken door kinderen te begeleiden en aan te sluiten bij de interesses van het kind. Wil je dit goed doen, dan moet je rekening houden met de leef- en belevingswereld van kinderen. Onder de leefwereld wordt de thuissituatie van het kind verstaan (samenstelling gezin en waarden en normen gezin). Ook de schoolsituatie met zijn eigen waarden en normen is hier onderdeel van. Bij de belevingswereld gaat het om de wereld gezien vanuit het kinderspectief.

Kennis uitbreiden en vergroten

Kinderen leren makkelijker wanneer er voor hen herkenbare situaties en onderwerpen aan bod komen in de activiteiten op school. In bovenstaand voorbeeld is dat de landelijke actie 'red het koraal'. Door het koraal en de zee in de klas te brengen, en voort te bouwen op hetgeen de kinderen al weten, wordt hun kennis over de onderwaterwereld uitgebreid en vergroot. De kinderen zijn er talig mee bezig, maar in hun spel ontwikkelen zij ook hun sociale, motorische en rekenvaardigheden. De digitalisering van onze wereld biedt extra mogelijkheden om de wereld van buiten in de school te brengen. Het bekijken van filmpjes en foto's op het digibord en het lezen van digitale prentenboeken zijn daar voorbeelden van.

Goed en zinvol spelen

Leerkrachten spelen dus een belangrijke rol in het (samen)spel van kinderen. Daarnaast zijn aspecten als veiligheid, rust, een evenwichtig aanbod van materialen, een doordachte inrichting en een goede organisatie belangrijke voorwaarden voor kinderen om goed en zinvol te kunnen spelen. Een rijke speelleeromgeving biedt kinderen volop kansen om zelfstandig tot rijker spel te komen. Bied de speelleeromgeving dus zo uitdagend en rijk mogelijk aan! Het werken met thema's geeft aanleiding om de speelleeromgeving regelmatig te vernieuwen, waardoor kinderen keer op keer nieuwe dingen ontdekken en onderzoeken.

SLO-doelen

Wat kinderen in groep 1 en 2 moeten leren, staat in de SLO-doelen. Om te weten hoe de kinderen in je groep ervoor staan, moet je de vorderingen goed volgen. Pas dan kun je de activiteiten zoveel mogelijk afstemmen op de behoefte en het niveau van de kinderen.

Een leerkracht moet kortom, over nogal wat vaardigheden beschikken om kinderen in een kleutergroep goed te begeleiden!

Sil op school

In bovenstaand voorbeeld gebruikte de leerkracht het kleuterprogramma Sil op school. Dit is een

Nieuw kleuterprogramma: Sil op school

Sil op school is een nieuw kleuterprogramma van de CED-Groep, bekend van o.a. Ko-totaal en Nieuwsbegrip. De acht thema's per schooljaar zijn telkens ontleend aan de (kleuter) actualiteit. Het programma is volledig digitaal, met de poppen Sil en Lis als uitzondering. Dat wil zeggen dat u de handleidingen, beschrijvingen van de activiteiten, maar bijvoorbeeld ook een digitaal prentenboek en woordkaarten via een website kunt ophalen. In Sil op school staan taalstimulering en woordenschatontwikkeling vanzelfsprekend voorop, maar er is ook volop aandacht voor rekenen, motoriek en de sociaal-emotionele ontwikkeling. Deze ontwikkelingsgebieden komen steeds geïntegreerd en evenwichtig aan de

orde in de activiteiten. U werkt aan de nieuwste SLO-doelen en u krijgt handvatten voor opbrengstgericht werken. Kijk voor een gratis proeflicentie op: www.silopschool.nl

nieuwe methode waarbij leerkrachten de thema's – en de activiteiten en materialen daarbinnen – ophalen via de computer. Sil op school kan daardoor telkens wisselende thema's aanbieden, aan de hand van de (kleuter)actualiteit. De onderwerpen sluiten dus altijd aan bij de belevingswereld van kinderen. Denk aan thema's als 'Hup Holland Hup' (WK voetbal), 'Feest' (Kinderboekenweek) of 'Pepernoten en kerstkransjes' (in de decemberperiode). Dit zorgt voor betrokkenheid, enthousiasme en motivatie van kinderen. De activiteiten binnen de thema's zorgen ervoor dat kleuters zich spelenderwijs ontwikkelen. In twee jaar tijd komen de SLO-doelen aan bod. Sil op school werkt gericht aan het uitbreiden van de woordenschat, biedt woordkaarten en een digitaal prentenboek en een uitgebreide handleiding voor de leerkrachten. Hoe zijn de ervaringen met Sil op school? We vroegen het Patty Neuhaus (leerkracht groep 1/2) en Ayten Ozdemir (leerkracht groep 1/2 en WE-coördinator) van OBS Het Vogelnest uit Amsterdam. Patty: 'De thema's zijn erg actueel en aansprekend. De activiteiten zijn uitnodigend en sluiten aan bij de interesses van onze kleuters.' Is het programma ook makkelijk in gebruik? Ayten: 'Alle materialen van een thema worden digitaal aangeboden. Daardoor is het altijd actueel. Het biedt veel extra's, zoals een digitaal prentenboek, en onze feedback kan worden verwerkt. We kunnen zelf suggesties voor thema's aandragen.' ●

Over de auteurs

Marjolein Gielen en Lonneke van Dijk zijn als ontwikkelaars werkzaam bij de CED-Groep. Kijk voor meer informatie over Sil op school op: www.silopschool.nl